

[Undervisningsministeren.]

dårligt forbillede at stille op for ethvert pædagogisk system og for enhver pædagog; man skal så bare huske at føje til, at det er meget svært at leve op til dette forbillede.

Jeg sagde i min redegørelse, at man skulle ikke glemme de stiltfærdige, og jeg var fuldstændig klar over, at det var et farligt tidspunkt at sige sådan noget på. Alligevel syntes jeg, det skulle siges, men det blev sagt i en ganske bestemt hensigt, nemlig i den hensigt, at man ikke i drøftelser om de højere uddannelser må glemme, at der er mange, mange i samfundet, som har behov for uddannelse, i mange tilfælde endda på et ret begrænset område, og det er i og for sig dem, jeg kalder de stiltfærdige.

Det er dem, som ikke har kunnet få den uddannelse, de havde behov for, tidligere, eller som måske ikke havde interesse for den dengang, men har fået det senere, og det er dem, vi møder i fritidsundervisningskurser og på mange andre kurser. Det er dem i erhvervslivet, som skal omstille sig til en ny produktion, fordi der ikke længere er arbejdsmuligheder eller indtjeningsmuligheder dér, hvor de er. Det er dem, jeg kalder de stiltfærdige, og dem har vi en særlig pligt til at tage os af. Jeg tror i øvrigt ikke, der er nogen uenighed om det, men jeg har gerne villet pointere, hvad der lå i dette ord, også i håb om at det så måske skal stå endnu stærkere, for jeg ønsker netop, at det skal stå stærkt i denne debat over for offentligheden.

Der er endnu et par områder. Der er spørgsmålet om folkeskolen, og dér må jeg måske lige tage de første 7 årgange først, for dem vil jeg gerne sige et par ting om. Flere ordførere, hr. Svend Haugaard, hr. Knud Bro, hr. Robert Christensen, og jeg tror i øvrigt også hr. Poul Dam, har nævnt, at det er væsentligt, at man kalder på det lystbetonede hos eleverne, og at man ikke gør skolen til et sted for kundskabspåfyldning, eller, som hr. Knud Bro udtrykte det, at man ikke skaber konkurrencementaliteten. Jeg er helt enig i dette. Jeg tror i øvrigt også, at man gør den danske folkeskole uret, hvis man vil mene, at den ikke i det aller-væsentligste lever op til dette. Konkurrencementaliteten er i en ganske betydelig grad forsvundet ud af den danske folkeskole og vel navnlig af dens 7 første år.

Men den enstemmighed, hvormed man her har talt imod konkurrencementaliteten, talt om, at man skal arbejde sammen i grupper, lære at hjælpe hinanden, kunne næsten få mig til at drage den konklusion: er man moden til direkte at forbyde, at der arrangeres prøver på de 7 første skoletrin? Eller sagt med andre ord: vil man fastslå, hvad der efterhånden er praksis de allerfleste steder, at årsprøver er noget, man ikke skal have i de 7 første skoleår? Jeg synes næsten at kunne høre en sådan konklusion af det, der blev sagt her.

Går vi dernæst til 8. og 9. klassetrin, er vi i den situation, at vi her vil have en obligatorisk skole fra 1974. Vi er i en overgangssituation, hvor vi skal forberede den 9-årige undervisningspligt. Der er i dag kommet det ønske frem, at man skal komme bort fra sorteringsskolen, som jeg tror hr. K. B. Andersen sagde det — det er nu et drastisk udtryk, men det er i hvert fald til at tage og føle på, hvad der menes med det, om end det nok er for drastisk. At komme bort fra denne sorteringsskole er vel netop noget af det, vi sigter imod også med det 8. og 9. skoleår: at få skabt en grundskole med samlæsning — det, der allerede er i gang — ja, i virkeligheden at stræbe henimod en 9-årig grundskole, som har et betydeligt enhedspræg. Men, og det skal man dog ikke i sin iver glemme, vi mangler endnu et erfaringsgrundlag, og vi mangler resultater af forsøg, der kan sige os noget om, hvorledes noget sådant skal etableres. Derfor mener jeg ikke, at hr. K. B. Andersen har ret, når han siger, at folketingsbeslutningen, 9-punktsprogrammet, var et tilbageskridt. Nej, tværtimod, det vil vise sig at blive et væsentligt fremskridt, men det forudsætter udtrykkelig, at man har mere viden, mere erfaring på dette område, end vi har i dag, og det er jo det, vi skal indhente i de næste 2-3 år, indtil vi har den 9-årige grundskole.

Til sidst nogle ord om det, der ligger derefter: de 16-19-åriges område. Hvad der er blevet sagt her i dag om den faglige undervisning — eller vi skal måske snarere sige den nuværende faglige uddannelses utilstrækkelighed, for det tror jeg egentlig dækker, hvad de fleste har været inde på — kan vi vist alle være enige om. Vi ved også, at der er forsøg i gang med at skabe en ny